

Rigsdagstidende.

1853. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 83

Femte Sæssion.

30te Møde.

Torsdagen den 17de November.

(Forts.)

Ordføreren: Jeg kan ikke forståe, hvorledes den ærede Rigsdagemænd for Sorø Amts 2det District (Alberti) har kunnet misforståe mig saaledes, at han har tillagt mig den Mening, at Rigsdagen ingen Indflydelse burde have med Hensyn til Gageringen af Bisperne. Jeg har aldeles intet Saadant sagt; tværtimod, jeg begyndte med at sige, at Rigsdagens Bevillingsret uforandret blev den samme, hvad enten den omtalte Post blev opført under Domainerne eller ikke. Naar man seer Finantsloven igjennem, vil man ogsaa see, at under Domainevæsenet ere Gagerne opførte, og, dersom Rigsdagen ikke bevilger dem, saa kunne de ikke udbetales. Jeg har kun sagt, at disse Gager ikke ere Tilskud af Statskassen i den Betydning, hvori man ellers tager Tilskud. Det Tilskud, Staten yder Bisperne i Lønning, ligger i deres Tiende og i det øvrige Arrangement, hvorved Staten har overtaget disse Tiender og ikke har betalt dem Bederlag derfor; Tilskuddet ligger i den oprindelige Bispetiende, som disse Bisper havde. Det, der bliver tilovers, efterat alle de Byrder, der hvile paa de overtagne Bispetiender, ere udrede, tilfalder Staten, gaaer ind under Statskassen, og, hvad enten der bliver Overskud eller ei, maa Staten ligegodt betale. Man kan derfor ikke sige, at det er et Onus, der særligt hviler paa Biskopperne. Man har imidlertid sagt, at, naar Overskuddet ikke strækker til for at udrede Biskoppernes Lønning, saa maa Statskassen holde dem skadesløs; men der er aldeles ingen Analogie mellem disse to Ting. Forresten skal jeg nu kun tilføje, at

denne Sag forekommer mig saa lidet vigtig, at jeg ikke videre skal udtale mig derom.

Fscherning: Jeg troer, at denne Sag har henstaaet og henstaaer endnu forvillet, fordi man ikke vil see klart. Det Simple og Klare i denne Sag er, at det, især i de senere Aar, er blevet fuldstændigt erkjendt, at Bispetienderne, efterhaanden som Vacance indtræder, skulle inddrages som Statsindtægter og gaae ind under Statskassen. Der er intet Contractforhold tilstede — det er blot en Indbildning — og der er ingen Adkomst til at drage Bispetienderne tilbage til Andet end det, de nu ere; thi ellers havde Statskassen i flere Aar lidt et Tab, den ikke kunde faae erstattet. Ingen har Adkomst til at sætte det igjennem, og Ingen er Herre i denne Sag; intet Retsforhold kan indtræde. Lad nogen Bisp forsøge paa at lægge Proces an for at tilvinde sig Tienden, naar han af Kongen er indsat i Embedet med Gage, og vi ville da faae at see, om han vil vinde den. Han har ingen andre Fordringer end dem, som hidvære fra den Ansættelse, han har faaet som Statens Embedsmænd. Her eksistere for Diebliffet ingen kirkelige Embedsmænd, som ere ansatte af Kirken, og der er ingen kirkelige Eiendomme, som ikke ere Statens Eiendomme. Der eksisterer en egen Maade at lønne Geistlige paa, en Maade, som har været fælles for en Mængde Embedsmænd, Lehnsmand og Andre tidligere, den nemlig, at deres Indtægter anvises dem directe af de Pødsler, som de forskjellige Statsborgere have at yde i forskjellige Retninger. Saaledes faae de Geistlige endnu deres Lønninger umiddelbart gjennem Tienden, fordi man anviser dem umiddelbart derpaa. Men i det Diebliff, Staten, ved en hvilken som helst Vacance, gjennem Lovgivningsmagten vil lade Tienden ind-